

TEMA ADI : Millî Mücadele ve Atatürk

METİN ADI : Atatürk Dumlupınar'da

METNE HAZIRLIK

1. Millî Mücadele denince aklınıza neler geliyor?
2. Sizce Millî Mücadele'den zaferle çıkmamızın nedenleri nelerdir?

Metni soru sorarak okuma yöntemine göre okuyunuz. Bu yöntemin amacı etkin bir okuma yaparak metnin kavranmasıdır. Bu yöntem uygulanırken metnin başlığı, metne ait görseller gibi özelliklerden faydalanılarak sorular oluşturulur ve okuma esnasında bu soruların cevapları aranır.

Metni okumaya başlamadan önce 1. etkinliği yapınız.

ATATÜRK DUMLUPINAR'DA

Atatürk, cumhurbaşkanı seçildikten sonra yurdumuzun birçok il ve ilçesini gezip dolaşmıştır. Bu gezilerinde kurtuluş törenlerine katılmış, yaptığı konuşmalarla, değişik konularda halkı aydınlatmaya çalışmıştır.

Bu yurt gezileri arasında en önemlilerinden biri, 1924 yılında yapılan ve ilk durağı Dumlupınar olan gezidir. Bu gezi, Başkomutanlık Meydan Savaşı'nın ikinci yıl dönümünü kutlamak ve "Şehit Asker Anıtı"nın temelini atmak için düzenlenmişti.

Atatürk bu geziye 29 Ağustos günü öğleyin, Ankara'dan hareket eden özel bir trenle çıkmıştı. Yanında bazı devlet adamları, milletvekilleri ve generaller de vardı. Ankara'dan Eskişehir'e kadar bütün tren istasyonları ulu önderi görmek ve selamlamak için toplanan coşkun yurttaşlarla dolmuştu.

Tren, 30 Ağustos sabahı Afyon'a varmıştı. Afyon İstasyonu da cumhurbaşkanlarını selamlamaya gelenlerle tıklım tıklım doluydu. Tren, öğle vakti demir yolunun Çalköy'e en yakın noktası olan Silkisaray'da durdu. Atatürk ve yanındakiler buradan trenden indiler, otomobillerle tören yerine hareket ettiler.

Silkisaray ve Çalköy arasında durmadan gidip gelen araçlar, yurdun çeşitli şehirlerinden gelen yolcuları tören yerine taşıyordu. Tören yerine yakın köylerde oturanlar

Atatürk bir yurt gezisinde

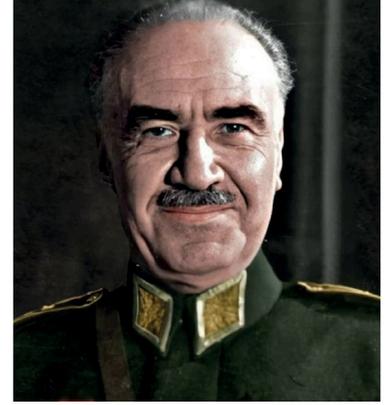
ise daha sabahın erken saatlerinde yaşlısı genci, çoluğu çocuğu ile anıtın dikileceği tepeye doğru uzanan yollara dökülmüşlerdi.

Tören yerinde çadırlar kurulmuştu. Atatürk, kendisi için hazırlanmış olan çadırda önce bir süre dinlendi. Sonra, büyük bir halk topluluğuyla birlikte Şehit Asker Anıtı'nın yapılacağı tepeye çıktı. Anıtın ilk taşını koydu ve konuşma kürsüsünün yanında gölge-lik bir yere oturdu.

Önce Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak söz aldı. Dumlupınar Meydan Savaşı'nın tüm evrelerini ayrıntılı biçimde anlattı. Onun ardından üniversite, basın, öğretmenler, Kızılay ve TBMM adına konuşmalar yapıldı.

(...)

Törende son olarak kürsüye Atatürk çıktı. Zaferle biten bir savaşın başkomutanı olarak çok ilginç bilgiler verdi. Uluşumuzu yeniden yaşama kavuşturan bu savaşın özelliğini belirtti. Düşünce ve duygularını dile getirdi. Söylevinin bir yerinde şöyle dedi:

Mareşal Fevzi ÇAKMAK

— Ulusal tarihimiz çok büyük ve çok parlak zaferlerle doludur. Fakat Türk ulusunun burada kazandığı zafer kadar kesin sonuçlu ve dünya tarihine yeni bir yön veren bir “meydan savaşı” daha hatırlamıyorum. (...) Bu alanda akan Türk kanları, bu göklerde uçuşan şehit ruhları, devlet ve cumhuriyetimizin sonsuza kadar koruyucularıdır. Burada temelini attığımız Şehit Asker Anıtı, işte o ruhlarla birlikte gazi arkadaşlarını, özverili ve kahraman Türk ulusunu temsil edecektir.

Atatürk söylevinin sonlarına doğru özellikle ülke gençliğine beslediği güveni ve onlara düşen görevi belirtti:

— Gençler! Cesaretimizi güçlendiren ve sürdürmemize yardım eden sizsiniz. Siz, almakta olduğunuz eğitim ve öğretimle insanlık duygularının, vatan sevgisinin, düşünce özgürlüğünün en değerli temsilcisi olacaksınız. Ey yükselen yeni kuşak! Gelecek sizlersiniz. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve sürdüreceğiz sizsiniz.

Atatürk'ün söylevini herkes derin bir sessizlik içinde dikkatle dinlemişti. Onun “Arkadaşlar, bu kutsal savaş ve şehitlik bölgesinden ayrılırken Şehit Asker'i hep birlikte saygı ile selamlayalım.” sözleri, dinleyenler tarafından dakikalarca alkışlandı.

(...)

A. Ferhan OĞUZKAN

Anılarda Atatürk

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

Metni okumaya başlamadan önce metnin başlığından ve metne ait görsellerden faydalanarak metinle ilgili üç soru yazınız. Metni okuduktan sonra sorularınızı cevaplayınız.

Birinci sorum: **Atatürk Dumlupınar'a neden gitmiştir?**

Cevabım: **Başkomutanlık Meydan Savaşı'nın ikinci yılını kutlamak ve Şehit Asker Anıtı'nın temelini atmak için gitmiştir.**

İkinci sorum: **Törende kimler konuşmuştur?**

Cevabım: **Mareşal Fevzi Çakmak ve başka yetkili kişiler konuşmuştur.**

Üçüncü sorum: **Atatürk konuşmasında kimlere seslenmiştir?**

Cevabım: **Gençlere seslenmiştir.**

2. ETKİNLİK

Aşağıda verilen "Kelimeyi Bul" oyunuyla ilgili verilen bilgileri okuduktan sonra oyunu öğretmeninizin kontrolünde oynayınız.

KELİMEYİ BUL

Metinde geçen anlamını bilmediğiniz bir kelimeyi aklınızda tutunuz. Daha sonra bu kelimenin anlamını sözlüğünüzden bulunuz. Öğretmeninizin yönlendirmesiyle kelimenin anlamını tahtaya yazınız. Arkadaşlarınızdan aklınızda tuttuğunuz kelimeyi bulmalarını isteyiniz. Her yanlış cevaptan sonra kelimeye ait bir harfi tahtaya yazınız. Tuttuğunuz kelime bulunana kadar arkadaşlarınıza söz hakkı vermeye devam ediniz. Kelimeyi bulan arkadaşınızı tebrik ederek onu tahtaya davet ediniz.

Öğretmeninizin uygun gördüğü süre boyunca oyunu oynamaya devam edebilirsiniz. Oyunu oynarken nezaket ve sınıf kurallarına uymayı unutmayınız.

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1. Atatürk il ve ilçe gezilerine ne zaman başlıyor? Cumhurbaşkanı olduktan sonra.
2. Bu gezilerinde neler yapıyor? Halkla konuşuyor, törenlere katılıyor, halkı bilgilendiriyor.
3. Dumlupınar gezisinin düzenlenmesinin amacı nedir? Savaşın yıldönümünü kutlamaktır.
4. Atatürk Dumlupınar gezisine kimlerle katılıyor? Bazı devlet adamları, milletvekilleri, generaller
5. Atatürk tören alanına vardığında neler yapıyor? Anıtın ilk taşını koyuyor, kürsünün yanına oturuyor.
6. Atatürk törende neler söylüyor? Türk milletinin kahramanlığından bahsediyor, gençlere öğüt veriyor.
7. Atatürk'ü dinleyenler nasıl bir tepki veriyorlar? Onu sessizce dinleyip sözlerini alkışlıyorlar.

Mustafa Kemal Atatürk

4. ETKİNLİK

Okuduğunuz metinden alınan aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerde anlatılan olayların hayal mi yoksa gerçek mi olduğunu söyleyiniz.

“Tören yerinde çadırlar kurulmuştu.”

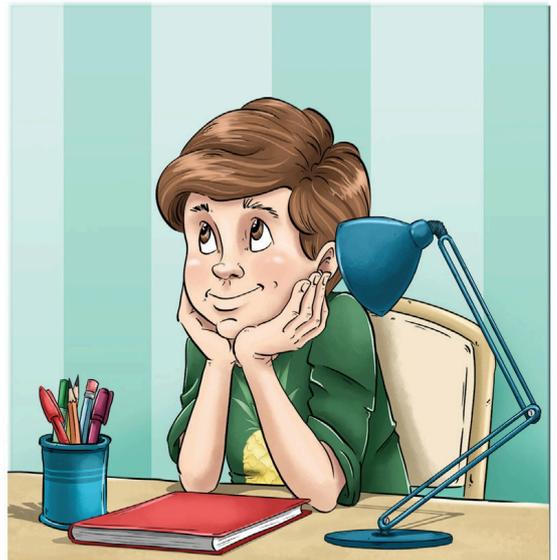
“Atatürk, kendisi için hazırlanmış olan çadırda önce bir süre dinlendi.”

Yukarıdaki cümleler günlük yaşamda gerçekleşmesi mümkün olayları anlatmaktadır. Fakat “Aslan, eşeğin oyununa geldiği için kendine kızıyordu.” cümlesinde anlatılan durum hayalidir. Gerçek yaşamda bir eşeğin aslana oyun oynaması ve aslanın eşeğe kızması mümkün değildir. Yazar bazen anlatımı ve duyguyu güçlendirmek için hayalî ögelere başvurabilir.

Siz de içinde hayalî unsurlar barındıran cümleler yazınız.

Hayalî Cümlelerim

- Bir balina bana şarkı söyledi.
- Kitaplar kendi aralarında konuştu.
- Gökyüzünden şeker yağdı.
- Kedim ödevlerimi yaptı.
- Saatim derse geç kalma diyor.
- Çiçekler neşeyle şarkı söylüyordu.
- Yıldızlar odama inecek.
- Salyangoz koşarak uzaklaştı.

5. ETKİNLİK

“Atatürk Dumlupınar’da” metninin paragraflarını numaralandırınız. Giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yer alan paragrafların numaralarını aşağıya yazınız.

Metnin Bölümleri

Paragrafların Numaraları

Giriş	1 ve 2. paragraf
Gelişme	3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9. paragraf
Sonuç	10 ve 11. paragraf

6. ETKİNLİK

Aşağıda verilen görselleri inceleyerek altındaki bilgileri okuyunuz.

İÇİNDEKİLER

ORGANİZASYON ŞEMASI.....	11
I. TEMA: ERDEMLER.....	13
ŞENLİKLİ BİR AKŞAM YEMEĞİ (DİNLEME METNİ).....	14

KAYNAKÇA

- Ak, S. (2016). “Ayakkabı Tamircisi”, Mahalle Sineması. İstanbul: Can Sanat Yayınları.
Atçakarlar, N. “Evlıya Çelebi”, TRT Çocuk Dergisi. Sayı: 2018/92. Sayfa: 46-49.
Atçakarlar, N. (2015). “Ustalar Ustası Mimar Sinan”, İstanbul: Tımas Yayınları.
Atilla, M. (2003). “Ömrümün En Güzel Rüyası”, Bir Bayram Günü. Ankara: Bilgi Yayınevi.
Bach, R. (2016). “Martı Jonathan Livingston”. (çev.: Kader Ay, Aslı Tümerkan). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
Bulut, S. (2012). “Birlikten Kuvvet Doğar”, 101 Atasözü 101 Öykü. İzmir: Tudem, Yayınları.
Celebınoğlu, I. (2010). İnternet Aşkı Bir Sayfa. İstanbul: Tımas Yayınları.

Geçmişten günümüze araştırma yaparken kullandığımız kaynaklardan biri de kitaplardır. Günümüzde kitaplar sadece kitapçılarda, kütüphanelerde değil artık dijital olarak genel ağda da bulunabilmektedir. Araştırma yaptığımız kitaptaki bilgilere daha hızlı ulaşabilmek için kitapların içindekiler ve kaynakça kısmını incelemeliyiz.

İçindekiler bölümü, kitap içinde hangi konuların hangi sayfalarda yer aldığını gösterir. Kaynakça bölümünde ise o kitapta yer alan bilgilerin, metinlerin ve görsellerin alındığı kaynakların bilgisi yer alır.

Kitabınızın “İçindekiler” bölümünü inceleyiniz. “Atatürk Dumlupınar’da” metninin yer aldığı sayfa numarası ile “İçindekiler” bölümünde yazan sayfa numarasının uyumlu olup olmadığını söyleyiniz. Ardından kitabınızın “Kaynakça” bölümünü inceleyerek metinlerin alındığı kaynaklardan daha önce okuduklarınız hakkında konuşunuz.

7. ETKİNLİK

“Sonraki Derse Hazırlık” aşamasında yaptığınız araştırma sonucunda defterinize yazdığınız Millî Mücadele Dönemi’nin kahramanı hakkındaki bilgileri okuyunuz. Millî Mücadele’de her şeyini ortaya koyan bu kahramanların varlığının ülkemiz için, bizler için ve sonraki nesiller için önemi hakkında bir konuşma yapınız. Konuşmanızda beden dilinizi etkili bir şekilde kullanmaya özen gösteriniz.

8. ETKİNLİK

Başkomutanlık Meydan Muharebesi, Millî Mücadele Dönemi'nin askerî mücadelesini bitiren savaş olmuştur. Bundan sonra siyasi mücadele başlamıştır. Aşağıda verilen fotoğraflar Millî Mücadele Dönemi'ne aittir. Fotoğrafları inceleyerek Atatürk'ün Türk milleti için yaptıklarını anlatan bir metin yazınız.

Metninizde eş sesli kelimeleri anlamına uygun olacak şekilde kullanınız. Metninizi bitirdikten sonra kontrol edip varsa yazım ya da noktalama yanlışlarınızı düzeltiniz. İsterseniz metninizi arkadaşlarınıza okuyabilir, bir A4 kâğıdına yazarak öğretmeninizin kontrolünde sınıf ya da okul panosunda sergileyebilirsiniz.

Özgürlüğümüzün Mimarı Atatürk

Atatürk, Türk milletini düşmanlardan kurtarmak için büyük bir mücadele verdi.

Milleti örgütleyerek Millî Mücadele'yi başlattı ve bağımsızlığımızı kazandırdı.

Cumhuriyeti kurarak halkın kendi iradesiyle yönetilmesini sağladı.

Eğitim, bilim ve sanat alanında yenilikler yaparak ülkemizi çağdaş bir devlet haline getirdi.

Kadınlara haklar verdi, milletin eşit ve özgür yaşamasını sağladı.

Bugün özgürce yaşıyorsak, bayrağımız dalgalanıyorsa bunu Atatürk ve kahraman Türk milletine borçluyuz.

SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Ülkemizin bağımsız olmasının önemi konusunda söylenmiş sözleri araştırınız. Ulaştığınız sözleri defterinize yazınız.